

Työvoimatutkimus

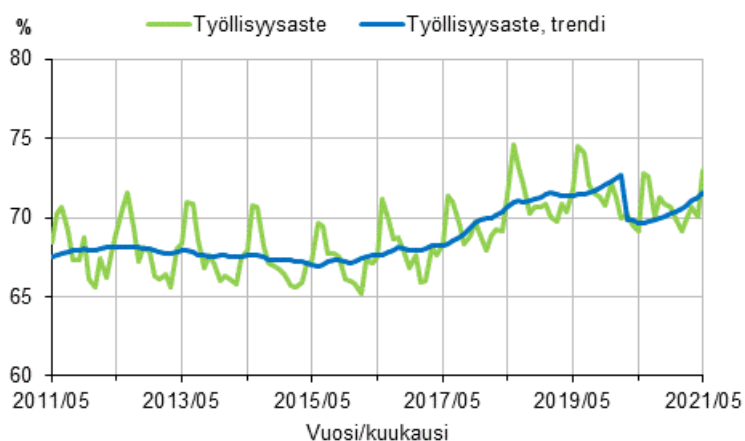
2021, toukokuu

Työllisyys kasvoi ja työttömyys väheni toukokuussa vuoden takaiseen verrattuna

Korjaus 27.7.2021. Ajantasaiset trendiluvut löytyvät uusimmasta julkaisusta. Korjatut kohdat on merkitty punaisella.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli vuoden 2021 toukokuussa 138 000 enemmän kuin vuosi sitten. Työttömiä oli 6 000 vähemmän kuin vuoden 2020 toukokuussa. Työllisyysasteen trendiluku oli 71,6 prosenttia ja työttömyysasteen trendiluku 7,6 prosenttia.

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/05–2021/05, 15–64-vuotiaat



Työllisyys ja työttömyys vaihtelevat kuukausittain varsin paljon, ja muutos edellisen kuukauden havaintoon kertoo lähinnä kausi-ilmiöstä eikä suhdannekehityksestä. Tämän johdosta tuoreinta tilastotietoa verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Sen sijaan trendisarjan luvut, joista on poistettu kausi- ja satunnaisvaihtelu, ovat keskenään vertailukelpoisia, ja näin aikasarjan trendistä on helpompi havaita pitkän aikavälin kehitykseen ja suhdannevaihteluihin liittyviä ilmiöitä.

Trendi muuttuu yleensä jonkin verran, kun seuraavan kuukauden tiedot tulevat mukaan aikasarjaan. Viimeisimpien trendilukujen ennakkollinen luonne on syytä ottaa huomioon päätelmiä tehtäessä. Vuoden

2020 keväällä tapahtunut työllisyyden pudotus on tulkittu kausitasoitussmallissa tasomuutokseksi. Tässä julkistuksessa ilmoitetut luvut ovat **kausitasoittamattomia**, ellei erikseen mainita, että kyse on trendistä. Lue lisää trendistä [tästä](#).

Työvoimatutkimuksen tietosisältö, tiedonkeruu ja estimointimenetelmä uudistuivat vuoden 2021 alussa. Vuoden 2021 maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen julkistuksesta alkaen uuden estimointimenetelmän mukaiset tiedot ovat lopullisia. Tärkeimmät tunnusluvut uuden menetelmän mukaisista aikasarjoista julkaistaan StatFin-tietokantapalvelussa. Muut uudistetut aikasarjat julkaistaan vuoden 2021 aikana.

Työvoimatutkimuksen vuosien 2020 ja 2021 tammi- ja helmikuuta koskevat lopulliset tiedot on julkaistu maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen tietojen yhteydessä.

Työllisyysasteen trendiluku oli toukokuussa 71,6 prosenttia ja **työttömyysasteen trendiluku** 7,6 prosenttia.

Työllisiä oli vuoden 2021 toukokuussa 2 580 000 (virhemarginaali ±32 000), mikä oli 138 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työllisiä miehiä oli 61 000 enemmän ja naisia 76 000 enemmän kuin vuoden 2020 toukokuussa.

15–64-vuotiaiden **työllisyysaste** eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli toukokuussa 73,0 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 69,1 prosenttia. 15–64-vuotiaiden miesten työllisyysaste nousi viime vuoden toukokuusta 3,2 prosenttiyksikköä 73,7 prosenttiin ja naisten työllisyysaste 4,8 prosenttiyksikköä 72,4 prosenttiin. 20–69-vuotiaiden työllisyysaste oli 71,1 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 67,8 prosenttia.

Työttömiä oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuoden 2021 toukokuussa **295 000**, mikä oli **6 000** vähemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä miehiä oli **168 000** ja naisia **126 000**.

Työttömyysaste eli työttömien osuus työvoimasta, oli toukokuussa **10,3** prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 10,9 prosenttia. **Naisten työttömyysaste laski viime vuoden toukokuusta 1,5 prosenttiyksikköä 9,3 prosenttiin. Miesten työttömyysaste pysyi ennallaan 11,1 prosentissa.**

15–24-vuotiaiden työttömyysaste oli toukokuussa **31,2** prosenttia, mikä oli **8,1** prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömyysasteen trendiluku oli 17,9 prosenttia. 15–24-vuotiaiden nuorten työttömien osuus saman ikäisestä väestöstä oli **20,2** prosenttia.

Työvoiman ulkopuolella olevia 15–74-vuotiaita oli vuoden 2021 toukokuussa **1 248 000**, mikä oli **144 000** vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Työllisyyden muutokset 2020/05 – 2021/05 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan, 15–74-vuotiaat (Taulukkoa on korjattu 27.7.2021.)

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05
	1000 henkilöä		Prosenttia, %
Väestö yhteensä	4 134	4 122	-0,3
Työvoima yhteensä	2 742	2 874	4,8
Työlliset	2 442	2 580	5,6
– palkansaajat	2 101	2 211	5,3
– yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	341	368	8,0
Työttömät	300	295	-1,9
Työvoiman ulkopuolella olevat	1 392	1 248	-10,3
	Prosenttia, %		Prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 15–64-vuotiaat	69,1	73,0	4,0
Työllisyysaste, 20–69-vuotiaat	67,8	71,1	3,3
Työttömyysaste	10,9	10,3	-0,7
Työvoimaosuus	66,3	69,7	3,4
Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista. Tiedot ovat ILO/EU -määritelmän mukaisia.			

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tiedot

Työ- ja elinkeinotoimistoissa sekä kuntakokeiluissa oli toukokuun 2021 lopussa kaikkiaan 301 000 työnvälityksen säädösten mukaisesti työttömäksi työnhakijaksi tilastoitua. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 132 000 pienempi kuin edellisen vuoden toukokuussa.

Työttömyys laski toukokuussa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta kaikkien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) alueilla; eniten Etelä-Pohjanmaalla (-44 %), Pohjanmaalla (-40 %) ja Pirkanmaalla (-36 %). Vähiten työttömien työnhakijoiden määrä laski Uudellamaalla (-26 %), Keski-Suomessa (-26 %) ja Hämeessä (-28 %). Toukokuun lopussa kokoaikaisesti lomautettuja oli 41 000, mikä oli 117 000 vähemmän kuin vuosi sitten.

Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa oli toukokuun lopussa yhteensä 113 000 henkilöä, mikä oli 8 000 enemmän kuin edellisen vuoden toukokuussa. Palveluiden piirissä oli 4,0 prosenttia työvoimasta.

Työttöminä työnhakijoina oli 36 000 alle 25-vuotiasta työtöntä. Heidän määränsä oli 20 000 pienempi kuin edellisen vuoden toukokuussa. Toukokuussa ilmoitettiin 81 000 uutta avointa työpaikkaa eli 36 000 enemmän kuin edellisen vuoden toukokuussa.

Muutokset 2020/05–2021/05 työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05
	1000 henkilöä		Prosenttia, %
Työttömät työnhakijat	433	301	-30,4
– yli vuoden työttömänä olleet	70	111	58,9
Palveluissa yhteensä	106	113	7,3
– työllistetyt	21	28	29,8
– työvoimakoulutuksessa, valmennuksessa	24	25	3,9
– työ- ja koulutuskokeilussa	5	6	33,7
– vuorotteluvapaasijaisena, kuntouttavassa työtoiminnassa, omaehtoisessa opiskelussa työttömyysetuudella	56	55	-1,9
Uudet avoimet työpaikat työ- ja elinkeinotoimistoissa	45	81	79,1

Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista.

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteystiedot:

Liisa Larja, puh. 029 504 7036, [Työllisyyskatsaus](#)

Linkit

[Työvoimatutkimuksen tietokantataulukot](#)

[Muutoksia StatFin-tietokannassa:](#)

Työvoimatutkimuksen tietokantataulukoihin muutoksia 4.5.2021 ja 1.6.2021.

[Kausitasoitetusta trendistä](#)

Lukujen tarkkuudesta kerrotaan työvoimatutkimuksen [laatuselosteessa](#)

[Tilastokeskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilastojen vertailu](#)

[Avoimet työpaikat](#)

[Uusimmat EU:n julkaisemat kausitasoitettut työttömyysluvut](#) (englanniksi) sekä [uusimmat EU:n julkaisemat tiedot avoimista työpaikoista](#) (englanniksi) löytyvät Eurostatin kotisivulta <http://ec.europa.eu/eurostat>.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot 2021, toukokuu

Liitetaulukko 1. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.).....	6
Liitetaulukko 2. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.).....	6
Liitetaulukko 4. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.)...7	
Liitetaulukko 5. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.).....	8
Liitetaulukko 6. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05.....	9
Liitetaulukko 7. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05.....	10
Liitetaulukko 8. Työlliset ammattiaseman mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat.....	10
Liitetaulukko 9. Työlliset työnantajasektorin mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat.....	11
Liitetaulukko 10. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat.....	11
Liitetaulukko 11. Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat.....	11
Liitetaulukko 12. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat, %.....	11
Liitetaulukko 13. Palkansaajat työsuhteen tyyppin mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat.....	12
Liitetaulukko 14. Palkansaajat työsuhteen tyyppin mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat, %.....	12
Liitetaulukko 15. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.).....	13
Liitetaulukko 16. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.).....	14
Liitetaulukko 17. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.).....	14
Liitetaulukkoa 18 ei julkaista. Ajantasaiset trendiluvut löytyvät uusimmasta julkaisusta.....	14

Kuviot

Liitekuviot 2021, toukokuu

Liitekuvio 1. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2011/05–2021/05, 15–64-vuotiaat.....	15
Laatuseloste: Työvoimatutkimus.....	16

Liitetaulukot 2021, toukokuu

Liitetaulukko 1. Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.)

Tunnusluku		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä	
	Sukupuoli				
Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	69,1	73,0	4,0	
	Miehet	70,4	73,7	3,2	
	Naiset	67,6	72,4	4,8	
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	10,9	10,3	-0,7	
	Miehet	11,1	11,1	0,1	
	Naiset	10,8	9,3	-1,5	
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	Sukupuolet yhteensä	66,3	69,7	3,4	
	Miehet	69,3	72,8	3,5	
	Naiset	63,4	66,6	3,3	

Liitetaulukko 2. Väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.)

Sukupuoli		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	
		1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
	Työmarkkina-asema				
Sukupuolet yhteensä	Väestö yhteensä	4 134	4 122	-12	-0,3
	Työvoima yhteensä	2 742	2 874	132	4,8
	- työlliset	2 442	2 580	138	5,6
	- työttömät	300	295	-6	-1,9
	Työvoiman ulkopuolella olevat	1 392	1 248	-144	-10,3
Miehet	Väestö yhteensä	2 079	2 075	-4	-0,2
	Työvoima yhteensä	1 440	1 510	70	4,9
	- työlliset	1 280	1 342	61	4,8
	- työttömät	160	168	9	5,5
	Työvoiman ulkopuolella olevat	639	565	-74	-11,6
Naiset	Väestö yhteensä	2 055	2 047	-8	-0,4
	Työvoima yhteensä	1 302	1 364	62	4,8
	- työlliset	1 162	1 238	76	6,6
	- työttömät	141	126	-14	-10,2
	Työvoiman ulkopuolella olevat	753	683	-70	-9,3

Liitetaulukko 4. Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.)

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	2020/05 - 2021/05
		1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 742	2 874	132	4,8
	15-64	2 662	2 787	125	4,7
	15-24	359	392	34	9,4
	25-34	590	613	23	3,9
	35-44	617	638	21	3,4
	45-54	590	608	18	3,1
	55-64	506	535	30	5,8
	65-74	81	87	7	8,2
Miehet	15-74	1 440	1 510	70	4,9
	15-64	1 389	1 450	61	4,4
	15-24	192	196	4	2,1
	25-34	315	332	17	5,5
	35-44	334	339	5	1,5
	45-54	301	316	16	5,2
	55-64	248	267	19	7,8
	65-74	51	60	9	17,2
Naiset	15-74	1 302	1 364	62	4,8
	15-64	1 273	1 337	64	5,0
	15-24	167	196	30	17,8
	25-34	275	280	6	2,0
	35-44	284	300	16	5,6
	45-54	289	292	3	0,9
	55-64	258	269	10	4,0
	65-74	30	27	-2	-7,4

Liitetaulukko 5. Työvoimaosuudet sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.)

		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	66,3	69,7	3,4
	15-64	77,8	81,6	3,8
	15-24	59,0	64,7	5,7
	25-34	83,4	86,4	3,1
	35-44	87,0	89,6	2,5
	45-54	88,3	91,5	3,2
	55-64	69,5	74,0	4,5
	65-74	11,3	12,4	1,0
Miehet	15-74	69,3	72,8	3,5
	15-64	79,5	83,2	3,7
	15-24	60,4	62,9	2,5
	25-34	88,8	91,4	2,6
	35-44	91,5	93,4	1,9
	45-54	86,9	92,4	5,5
	55-64	68,3	73,6	5,3
	65-74	15,4	18,1	2,7
Naiset	15-74	63,4	66,6	3,3
	15-64	76,0	79,9	3,9
	15-24	57,5	66,7	9,2
	25-34	77,9	81,2	3,3
	35-44	82,3	85,6	3,3
	45-54	89,7	90,6	0,9
	55-64	70,6	74,3	3,7
	65-74	7,8	7,3	-0,5

Liitetaulukko 6. Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	2020/05 - 2021/05
		1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 442	2 580	138	5,6
	15-64	2 363	2 495	133	5,6
	15-24	218	270	52	23,9
	25-34	534	563	29	5,5
	35-44	582	596	14	2,4
	45-54	558	570	12	2,1
	55-64	470	496	26	5,5
	65-74	79	84	5	6,0
Miehet	15-74	1 280	1 342	61	4,8
	15-64	1 230	1 284	54	4,4
	15-24	117	136	19	16,7
	25-34	291	305	15	5,1
	35-44	313	316	3	1,1
	45-54	283	290	6	2,3
	55-64	227	237	10	4,5
	65-74	50	58	7	14,4
Naiset	15-74	1 162	1 238	76	6,6
	15-64	1 132	1 211	79	6,9
	15-24	101	134	33	32,3
	25-34	243	258	15	6,1
	35-44	270	280	11	3,9
	45-54	275	280	5	1,9
	55-64	243	259	16	6,4
	65-74	29	27	-2	-8,5

Liitetaulukko 7. Työllisyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05

		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	59,1	62,6	3,5
	15-64	69,1	73,0	4,0
	15-24	35,8	44,5	8,7
	25-34	75,5	79,5	4,0
	35-44	82,1	83,7	1,6
	45-54	83,5	85,7	2,2
	55-64	64,6	68,5	3,9
	65-74	11,1	11,9	0,8
Miehet	15-74	61,6	64,7	3,1
	15-64	70,4	73,7	3,2
	15-24	36,7	43,6	7,0
	25-34	81,9	83,9	2,1
	35-44	85,8	87,2	1,4
	45-54	81,8	84,6	2,7
	55-64	62,6	65,4	2,8
	65-74	15,1	17,3	2,2
Naiset	15-74	56,5	60,5	3,9
	15-64	67,6	72,4	4,8
	15-24	34,9	45,5	10,6
	25-34	69,0	74,8	5,7
	35-44	78,3	80,1	1,8
	45-54	85,3	86,9	1,7
	55-64	66,5	71,5	5,1
	65-74	7,7	7,1	-0,5

Liitetaulukko 8. Työlliset ammattiaseman mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	2020/05 - 2021/05
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Ammattiasema				
Työlliset yhteensä	2 442	2 580	138	5,6
Palkansaajat yhteensä	2 101	2 211	110	5,3
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	341	368	27	8,0

Liitetaulukko 9. Työlliset työnantajasektorin mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	2020/05 - 2021/05
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Työnantajasektori				
Työnantajasektorit yhteensä (ml. työnantajasektori tuntematon)	2 442	2 580	138	5,6
Yksityinen sektori	1 845	1 928	83	4,5
Julkinen sektori	589	635	46	7,7
- valtio	140	147	7	4,9
- kunta	450	488	39	8,6

Liitetaulukko 10. Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	2020/05 - 2021/05
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Aluehallintovirasto				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	2 442	2 580	138	5,6
Etelä-Suomen AVI	1 082	1 136	55	5,1
Lounais-Suomen AVI	310	336	26	8,4
Itä-Suomen AVI	220	236	16	7,2
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	548	568	20	3,6
Pohjois-Suomen AVI	195	216	22	11,2
Lapin AVI	73	70	-3	-4,3

Liitetaulukko 11. Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	Muutos
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	2020/05 - 2021/05
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Sukupuoli				
Sukupuolet yhteensä	374	470	95	25,5
Miehet	145	172	27	18,8
Naiset	230	298	68	29,7

Liitetaulukko 12. Osa-aikatyöllisten osuus kaikista työllisistä sukupuolen mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli			
Sukupuolet yhteensä	15,3	18,2	2,9
Miehet	11,3	12,8	1,5
Naiset	19,8	24,1	4,3

Liitetaulukko 13. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat

	Vuosi/Kuukausi		Muutos	
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	2020/05 - 2021/05
	1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Työsuhde				
Palkansaajat yhteensä	2 101	2 211	110	5,3
- jatkuva kokoaikatyö	1 589	1 567	-22	-1,4
- jatkuva osa-aikatyö	215	235	20	9,4
- määräaikainen kokoaikatyö	211	273	62	29,2
- määräaikainen osa-aikatyö	86	136	50	58,7
Määräaikainen työ yhteensä	297	409	112	37,8
Osa-aikainen työ yhteensä	301	371	71	23,5

Liitetaulukko 14. Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat, %

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Palkansaajat yhteensä	100,0	100,0	0,0
- jatkuva kokoaikatyö	75,6	70,9	-4,8
- jatkuva osa-aikatyö	10,2	10,6	0,4
- määräaikainen kokoaikatyö	10,1	12,3	2,3
- määräaikainen osa-aikatyö	4,1	6,2	2,1
Määräaikainen työ yhteensä	14,1	18,5	4,4
Osa-aikainen työ yhteensä	14,3	16,8	2,5

Liitetaulukko 15. Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.)

		Vuosi/Kuukausi		Muutos	
		2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05	2020/05 - 2021/05
		1000 henkilöä	1000 henkilöä	1000 henkilöä	Prosenttia, %
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	300	295	-6	-1,9
	15-64	299	292	-7	-2,5
	15-24	141	122	-18	-13,1
	25-34	56	49	-6	-11,6
	35-44	35	42	7	20,6
	45-54	32	38	7	20,7
	55-64	36	40	4	10,6
Miehet	15-74	160	168	9	5,5
	15-64	159	166	7	4,5
	15-24	76	60	-15	-20,5
	25-34	24	27	3	11,2
	35-44	21	23	2	8,3
	45-54	17	27	9	52,6
	55-64	21	30	9	43,7
Naiset	15-74	141	126	-14	-10,2
	15-64	140	126	-15	-10,4
	15-24	65	62	-3	-4,5
	25-34	31	22	-9	-29,4
	35-44	14	19	5	38,9
	45-54	14	12	-3	-17,9
	55-64	15	10	-5	-34,4

Liitetaulukko 16. Työttömyysasteet sukupuolen ja iän mukaan 2020/05 - 2021/05 (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.)

		Vuosi/Kuukausi		Muutos
		2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05
		Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Sukupuoli	Ikäluokka			
Sukupuolet yhteensä	15-74	10,9	10,3	-0,7
	15-64	11,2	10,5	-0,8
	15-24	39,3	31,2	-8,1
	25-34	9,4	8,0	-1,4
	35-44	5,6	6,6	0,9
	45-54	5,4	6,3	0,9
	55-64	7,1	7,4	0,3
Miehet	15-74	11,1	11,1	0,1
	15-64	11,4	11,4	0,0
	15-24	39,3	30,6	-8,7
	25-34	7,8	8,2	0,4
	35-44	6,2	6,7	0,4
	45-54	5,8	8,4	2,6
	55-64	8,3	11,1	2,8
Naiset	15-74	10,8	9,3	-1,5
	15-64	11,0	9,4	-1,6
	15-24	39,3	31,8	-7,4
	25-34	11,4	7,9	-3,5
	35-44	4,9	6,5	1,5
	45-54	5,0	4,0	-0,9
	55-64	5,9	3,7	-2,2

Liitetaulukko 17. Työttömyysasteet aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2020/05 - 2021/05, 15-74-vuotiaat (Liitetaulukkoa on korjattu 27.7.2021.)

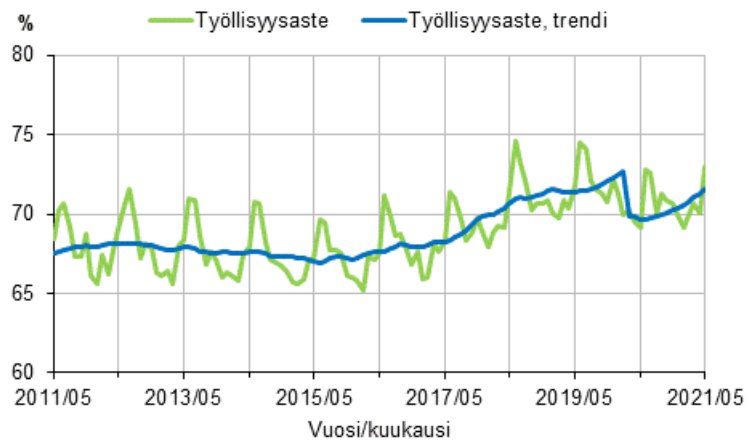
	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2020/05	2021/05	2020/05 - 2021/05
	Prosenttia, %	Prosenttia, %	Prosenttiyksikköä
Aluehallintovirasto			
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	10,9	10,3	-0,7
Etelä-Suomen AVI	10,5	11,1	0,6
Lounais-Suomen AVI	8,7	7,4	-1,3
Itä-Suomen AVI	13,6	10,0	-3,6
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	10,8	10,0	-0,8
Pohjois-Suomen AVI	13,9	10,7	-3,2
Lapin AVI	.	.	.

Liitetaulukkoa 18 ei julkaista. Ajantasaiset trendiluvut löytyvät uusimmasta julkaisusta.

Liitetaulukkoa 18 ei julkaista.
Ajantasaiset trendiluvut löytyvät uusimmasta julkaisusta.

Liitekuviot 2021, toukokuu

**Liitekuvio 1. Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi
2011/05–2021/05, 15–64-vuotiaat**



Laatuseloste: Työvoimatutkimus

1. Tilastotietojen relevanssi

Työvoimatutkimus on otostutkimus, jonka avulla tilastoidaan 15–89-vuotiaan väestön työmarkkinoille osallistumista, työllisyyttä, työttömyyttä ja työaikaa kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Tutkimuksen tietosisältö perustuu EU:n asetukseen, ja tutkimuksen otokseen kuuluu joka kuukausi noin 12 500 henkilöä.

Vuoden 2021 alussa työvoimatutkimuksen tietosisältöä, tiedonkeruuta ja estimointimenetelmää uudistettiin. Kyselylomakkeen sisältöä yhdenmukaistettiin aikaisempaa tarkemmin eri EU-maiden välillä tietojen vertailtavuuden parantamiseksi. Tietosisältö myös laajeni, kun kyselyyn lisäti uusia kysymyksiä mm. työajan joustavuuteen, yrittäjän asiakkaiden määrään ja sivutyön työaikaan liittyen. Lisäksi uutena ikäryhmänä tutkimukseen otettiin mukaan 75–89-vuotiaat. Tämän ikäryhmän otoskoko on pieni ja sen vuoksi ikäryhmästä ei julkaista tietoja kuukausi- ja vuosineljänneksellä. Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedot koskevat edelleen 15–74-vuotiaiden ikäryhmää.

Tutkimuksen tiedonkeruutapaa uudistettiin tarjoamalla vastaajille mahdollisuus vastata puhelin- ja käyntihaastattelujen lisäksi myös verkkolomakkeella. Otoksen muodostamisessa ja tulosten laskentatavassa huomioitiin uusi EU-lainsäädäntö, vastauskadon lisääntyminen ja tiedonkeruutapaan toteutetut muutokset.

Vastaajien antamien tietojen pohjalta luodaan kuva koko 15–89-vuotiaan väestön toiminnasta työmarkkinoilla yhden viikon aikana. Työmarkkina-aseman perusluokittelussa väestö jaetaan työllisiin, työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin. Näistä työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman.

Työvoimatutkimus antaa tuoreen ja kattavan kuvan työvoimasta ja työmarkkinoiden muutoksista. Julkisuudessa seurataan kuukausittain erityisesti työllisyyden ja työttömyyden muutoksia edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta.

Kausitasoitettuja aikasarjoja ja trendiaikasarjoja käytetään seurattaessa pitkän aikavälin kehitystä ja suhdannevaihtelua. Tutkimus antaa tietoa myös työikäisistä henkilöistä, jotka eivät ole työssä tai työnhakijoina.

Vuodesta 2003 alkaen on saatu osaotokselta tietoja myös kotitalouksien rakenteesta sekä kotitalouden kaikkien jäsenten toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin.

Työvoimatutkimus sisältää jatkuvasti kerättäviä tietoja, joita käytetään kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuositietoina sekä osaotokselta kysytyjä tietoja, joita käytetään vain vuositietoina. Vuodesta 2021 alkaen osa vuositiedoista kerätään joka toinen vuosi. Työvoimatutkimukseen sisältyy myös osio, jonka aihe vaihtuu vuosittain. Aihe liittyy työmarkkinoihin, esimerkiksi nuoriin, eläkkeelle siirtymiseen, työtaturmiin tai työn ja perheen yhteensovittamiseen. Osa aiheista toistuu säännöllisesti kahdeksan vuoden välein. Joka neljäs vuosi kysymykset liittyvät erikseen päätettävään ajankohtaiseen aiheeseen.

Työvoimatutkimuksen tietosisällöstä on kuvaus osoitteessa: <https://www.stat.fi/til/tyti/tlu>.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositulokset kertovat työllisyyden kausi- ja suhdannevaihteluista. Työvoimatutkimuksen aikasarjat taas kuvaavat työmarkkinoiden muutoksia pitkällä ajanjaksoilla. Vuosikeskiarvot kuvaavat työvoimaa eli työllisiä ja työttömiä sekä työvoiman ulkopuolella olevia esimerkiksi toimialan, ammatin, koulutuksen, iän, sukupuolen ja alueen mukaan ryhmiteltynä.

Tutkimuksen tuloksia käytetään muun muassa työvoimapolitiittisten ennusteiden ja suunnitelmien laadinnassa, päätösten teon tukena sekä erilaisten toimien työllisyysvaikutusten seurannassa. Tärkeitä tulosten käyttäjiä ovat ministeriöt, aluesuunnittelusta vastaavat elimet, työnantaja- ja työntekijäjärjestöt, yliopistot ja tutkimuslaitokset, kansainväliset järjestöt ja Euroopan unioni. Tilastokeskuksessa tietoja käytetään esimerkiksi kansantalouden tilinpidon laadinnassa. Euroopan unionin tilastovirasto, Eurostat, ohjaa tutkimuksen sisältöä ja seuraa sen laatua. Eurostat tuottaa sille toimitetuista neljännesvuosiaineistoista omia rakenneindikaattoreitaan ja muita tilastoja.

Työvoimatutkimuksen nykyinen tietosisältö perustuu Euroopan unionin sosiaalitalastojen asetukseen (1700/2019) sekä työvoiman aihealuetta koskeviin täytäntöönpanoasetuksiin 2019/2181, 2019/2240 ja 2019/2241, delegoituun säädökseen 2020/256 sekä delegoituun asetukseen 2020/257.

Euroopan unionin työvoimatutkimuksesta löytyy tarkempi kuvaus osoitteesta:
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey.

Tutkimuksessa käytetyt käsitteet ja määritelmät noudattavat YK:n kansainvälisen työjärjestön ILO:n suosituksia ja Euroopan unionin tilastotoimen asetuksia.

Käsitteitä:

- **Työllinen** on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt työtä vähintään tunnin palkkaa tai yrittäjätuloa saadakseen. Myös tutkimusviikolla työstä tilapäisesti pois ollut henkilö lasketaan työlliseksi, jos poissaolon syy on äitiys- tai isyysvapaa, ansiosidonnainen vanhempainvapaa, oma sairaus, loma tai työaikajärjestely; tai jos poissaolo kestää alle 3 kuukautta.

Työllisen määritelmän keskeisimmät muutokset vuoden 2021 alusta:

- Vanhempainvapaalla olevat, jotka saavat ansiosidonnaista tukea, luokitellaan työllisiin, vaikka työstä poissaolo olisi kestänyt yli 3 kuukautta.
- Yrittäjä tai perheenjäsenen yrityksessä palkatta työskentelevä lasketaan työlliseksi vain, jos työstä poissaolo on kestänyt alle 3 kuukautta. Aiemmin yrittäjät laskettiin työlliseksi riippumatta poissaolon pituudesta tai syystä.
- **Työtön** on henkilö, joka tutkimusviikolla on työtä vailla (ei ollut palkkatyössä tai tehnyt työtä yrittäjänä), on etsinyt työtä aktiivisesti viimeisen neljän viikon aikana palkansaajana tai yrittäjänä ja voisi aloittaa työn kahden viikon kuluessa. Myös henkilö, joka on työtä vailla ja odottaa sovitun työn alkamista kolmen kuukauden kuluessa, luetaan työttömäksi, jos hän voisi aloittaa työn kahden viikon kuluessa. Työttömäksi luetaan myös työpaikastaan toistaiseksi lomautettu, joka täyttää edellä mainitut kriteerit.
- **Työvoimaan** kuuluvat kaikki ne 15–89-vuotiaat henkilöt, jotka tutkimusviikolla olivat työllisiä tai työttömiä.
- **Työvoiman ulkopuolella olevilla** tarkoitetaan henkilöitä, jotka tutkimusviikolla eivät olleet työllisiä tai työttömiä. Työvoiman ulkopuolella olevista voidaan käyttää myös käsitettä työvoimaan kuulumattomat.

Muita työvoimatutkimuksen käsitteitä on selitetty osoitteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/kas.html>.

Työvoimatutkimuksessa käytettäviä luokituksia ovat Toimialaluokitus 2008 (TOL 2008, NACE Rev. 2), Ammattiluokitus 2010 (ISCO-08), Sosioekonomisen aseman luokitus 1989 (Ammattiluokitus 2010 pohjalta), Koulutusluokitus 2016 (ISCED 2011) ja Sektoriluokitus 2012 sekä alueluokituksesta suuralue, aluehallintovirasto (AVI), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) sekä maakunta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kuukausittain verkkokyselylomakkeella ja haastattelemalla kerättävään otosaineistoon. Kuukausittainen otos on noin 12 500 henkilöä.

Työvoimatutkimuksen perusjoukon muodostavat Suomessa vakinaisesti asuvat 15–89-vuotiaat henkilöt. Perusjoukkoon kuuluvat myös tilapäisesti ulkomailla (alle vuoden) oleskelevat sekä Suomen väestötietojärjestelmään rekisteröidyt ulkomaalaiset, joiden oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden (<https://dvv.fi/ulkomaalaisen-rekisterointi>).

Työvoimatutkimuksen otos poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta kahdesti vuodessa. Tutkimus on paneelitutkimus, jossa samaa henkilöä haastatellaan viisi kertaa. Haastattelut tehdään kolmen kuukauden välein, paitsi neljäs haastattelu, joka tehdään kuuden kuukauden kuluttua kolmannelta haastattelusta. Ensimmäisen ja viimeisen haastattelun väli on 15 kuukautta. Joka kuukauden otokseen kuuluu noin 12 500 henkilöä, keskimäärin noin joka 370. henkilö perusjoukosta. Yhden tutkimuskuukauden otos koostuu viidestä rotaatioryhmästä, jotka ovat tulleet tutkimukseen mukaan eri aikoina. Otos vaihtuu asteittain siten, että kolmena peräkkäisenä kuukautena

vastaamisvuorossa ovat eri henkilöt. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä vastaajista 3/5 on samoja. Peräkkäisten vuosien otosten päällekkäisyys on 2/5. Tietoja kerätään kaikilta vuoden viikoilta.

Suurimmassa osassa Euroopan maita työvoimatutkimuksen tiedonkeruu perustuu kotitalousotokseen, mikä tarkoittaa sitä, että haastatellaan samalla kertaa kaikki tiettyssä osoitteessa asuvat saman kotitalouden jäsenet. Suomen lisäksi vain Ruotsissa, Tanskassa ja Sveitsissä otos on henkilöpohjainen, eli haastateltavana on vain otokseen poimittu kohdehenkilö. EU:n asetus kuitenkin edellyttää tietoja myös kotitaloudesta, ja Suomessa tämä on ratkaistu hyödyntämällä työvoimatutkimuksen paneeliominaisuutta.

Tutkimuksen tietosisältö vaihtelee eri tutkimuskerroilla. Ensimmäisellä tutkimuskerralla kysytään tarkemmin joitakin perustietoja, joiden ennallaan pysyminen tarkistetaan seuraavilla tutkimuskerroilla. Viimeisellä eli viidennellä tutkimuskerralla tietosisältö on laajempi, ja perustutkimuksen lisäksi kyselyyn kuuluu myös kotitalousosa ja osio, jonka aihe vaihtuu vuosittain. Kotitaloushaastattelun aikana selvitetään kohdehenkilön kotitalouden jäsenet sekä kotitalouteen kuuluvien 15–89-vuotiaiden toiminta työmarkkinoilla. Jotta aineisto kuvaisi koko väestöä, siihen on lisätty ylimääräisen otoksen avulla myös sellaisia kotitalouksia, joiden kaikki jäsenet ovat 90 vuotta täyttäneitä. Alle 15-vuotiaita lapsia ja yli 89-vuotiaita ei työvoimatutkimuksessa haastatella, vaan heille luodaan muutamia työmarkkina-asemaa kuvaavia tietoja rekisteritietojen perusteella.

Kotitalousaineiston avulla voidaan tarkastella esimerkiksi perheen yhteyttä työllisyyteen sekä molempien puolisojen työmarkkina-asemaa yhdessä. Vuonna 2019 kotitalousaineistossa oli noin 45 000 henkilöä, jotka muodostivat 20 000 kotitaloutta. Työvoimatutkimuksen kotitalousosaa on kerätty nykymuotoisena vuodesta 2003, ja tiedot ovat julkaistavissa pääsääntöisesti vuodesta 2004 lähtien.

Työvoimatutkimuksen tiedot kerätään Tilastokeskuksen haastattelijoiden tekemillä tietokoneavusteisilla puhelinhaastatteluilla ja osin käyntihaastatteluilla sekä vuodesta 2021 alkaen verkkokyselomakkeella. Lomakkeen kielenä käytetään haastateltavan valinnan mukaan joko suomea, ruotsia tai englantia (tilastovuodesta 2014 lähtien).

Tutkimuksessa kaikki vastanneet henkilöt saavat painokertoimen, jonka käytöllä pyritään siihen, että he edustaisivat tutkimuksen perusjoukkoa mahdollisimman hyvin. Painokerroin sisältää kunkin vastaajan osalta tiedon käytetystä otanta-asetelmasta ja lisäinformaatioon perustuvasta vastauskadon oikaisumenetelmästä. Painokerroin korottavuus mahdollistaa sen, että tuloksia voidaan tarkastella perusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen vastannut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Painotus etenee peruspainotuksen kautta uudelleenpainotukseen. Peruspainotus toimii lähtökohtana uudelleenpainotukselle ja siinä huomioidaan tutkimuksen otanta-asetelma ja siinä käytetty ositus sekä vastaajamäärät ositteittain. Uudelleenpainotusmenetelmänä käytetään painojen kalibrointia, jossa peruspainoja parannetaan hyödyntämällä tuoreimpia käytettävissä olevia perusjoukon väestötietoja ja muista rekisterilähteistä saatavaa lisäinformaatiota. Väestötietoja ovat sukupuoli, ikä, alue ja kieli. Muu lisäinformaatio saadaan työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastosta, tilastokeskuksen tutkintorekisteristä ja verohallinnon tulorekisteristä. Kalibrointipainot muodostetaan SAS-ympäristössä toimivalla CALMAR2- valmisohjelmalla, joka on kehitetty Ranskassa.

Työvoimatutkimuksen luvut, kuten kaikki otostutkimuksilla saadut luvut ovat niin kutsuttuja estimaatteja. **Estimaatti** on matemaattisella menettelyllä (estimoinnilla) otoshavaintoja käyttäen saatu arvio perusjoukon ominaisuudesta. Esimerkiksi tietyn kuukauden julkaistu työttömien lukumäärä on tällaisella menettelyllä saatu työttömien lukumäärää koskeva arvio eli estimaatti.

Vuodesta 2021 alkaen neljännesvuosiestimaattien laskennassa käytetään neljännesvuosipainoa, joka on laskettu skaalaamalla kyseisen vuosineljänneksen kunkin kuukauden kuukausipaino vuosineljänneksen keskiväestömäärään ja suhteuttamalla kuukauden tutkimusviikkojen lukumäärään. Vuosiestimaatit ovat neljännesvuosiestimaattien keskiarvoja.

Työpäivät ja tehdyt työtunnit estimoidaan kyseisen kuukauden kalenteripäivien lukumäärän mukaan. Työpäivien ja tehtyjen työtuntien neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien summia.

Työvoimatutkimuksen työllisyys- ja työttömyysluvut vaihtelevat suhteellisen säännöllisesti vuoden eri kuukausina. Alkuperäisten sarjojen lisäksi työvoimatutkimuksesta julkaistaan myös kausitasoitettuja aikasarjoja, joista on poistettu vuodesta toiseen samantyyppisenä toistuva kausivaihtelu sekä niin kutsuttuja trendejä, joista on poistettu kausivaihtelun lisäksi myös epäsäännöllinen satunnaisvaihtelu.

Pitkän aikavälin kehityksen suunta sekä suhdannevaihtelu ovat paremmin havaittavissa trendistä kuin tasoittamattomista kuukausiluvuista. Käytetystä menetelmästä johtuen trendin viimeisimmät luvut muuttuvat jonkin verran, kun seuraavan kuukauden tiedot liitetään mukaan aikasarjaan. Kausitasoitettuja sarjoja ja trendisarjoja käytettäessä on syytä huomata, että Tramo/Seats-menetelmässä viimeisimmät kuukaudet perustuvat osittain mallipohjaisiin ennusteisiin, joten niiden pohjalta tehtävissä päätelmissä on noudatettava erityistä varovaisuutta. Aikasarjojen trendikomponentit on laskettu kesäkuusta 2007 alkaen EU:n tilastoviraston Eurostatin suosittamalla Tramo/Seats -menetelmällä. Trendistä ja sen käytön rajoituksista on kerrottu tarkemmin osoitteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/men.html>.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Työvoimatutkimuksen lukujen luotettavuuteen vaikuttavat vastauskato (ks. edellä), mittausvirheet sekä otannasta aiheutuva satunnaisvaihtelu.

Mittausvirheitä syntyy muun muassa siitä, että kysymykset voidaan ymmärtää ja tulkita eri tavoilla, vastaaja ei muista tai ei halua kertoa joitain tietoja tai vastausten kirjaamisessa tapahtuu virheitä. Mittausvirheitä pyritään vähentämään kehittämällä ja testaamalla haastattelukysymyksiä, haastatteluohjeita, käyttöliittymää sekä kouluttamalla haastattelijoita.

Otannasta aiheutuvalla satunnaisvaihtelulla tarkoitetaan sitä, että eri otoksista lasketut luvut poikkeaisivat jonkin verran toisistaan. Arvioitaessa karkeasti otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun suuruutta erilaisissa tilanteissa on pääperiaatteena, että **lukuihin sisältyy sitä vähemmän otannasta aiheutuvaa epävarmuutta, 1) mitä suuremman otoksen pohjalta luvut on laskettu ja 2) mitä suurempaa väestöryhmää luvut kuvaavat**. Esimerkiksi neljännesvuotta koskevat luvut ovat tarkempia kuin samaa asiaa koskevat kuukausiluvut, koska neljännesvuositiedot on saatu haastattelemalla kolminkertainen määrä henkilöitä verrattuna kuukausitietoihin. Koko vuotta koskevat luvut ovat kaikkein tarkimpia. Jälkimmäinen periaate tarkoittaa sitä, että samankokoisella otoksella saadut työllisten ja työttömien lukumäärää koskevat luvut eli estimaatit ovat sitä tarkempia, mitä suurempaa osaryhmää ne koskevat. Tarkasteltavan osaryhmän pienenentyessä otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun osuus kasvaa. Tämän vuoksi esimerkiksi työttömien lukumäärät eri ikäryhmissä tai eri alueilla eivät ole yhtä luotettavia kuin kaikkien työttömien lukumäärä.

Otannasta aiheutuvaa epätarkkuutta arvioidaan estimaatin **keskivirheen** avulla. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat sekä otoksen koko että tarkastelun kohteena olevan ominaisuuden vaihtelu eli muuttujan varianssi. Keskivirheen avulla voidaan laskea estimaatin **luottamusväli**, jolla haettu perusjoukon arvo sijaitsee tietyllä todennäköisyydellä. Työvoimatutkimuksessa käytetty **95 prosentin luottamusväli on väli, jolla kiinnostuksen kohteena olevan ominaisuuden todellinen arvo sijaitsee 95 prosentin todennäköisyydellä**. Jos esimerkiksi tietyn kuukauden työttömien määrän estimaatti on 230 000 ja sen keskivirhe 7 700, on työttömien määrän 95 prosentin luottamusväli $230\,000 \pm 15\,100$ eli 214 900–245 100 henkilöä. Estimaattiin lisättävä ja siitä vähennettävä osa saadaan kertomalla estimaatin keskivirhe 95 prosentin luottamusvälin kertoimella 1,96. Tämä osa kuvaa otannasta aiheutuvaa epävarmuutta ja sitä kutsutaan estimaatin **virhemarginaaliksi**.

Estimoinnin luotettavuuden tilastotieteellinen kuvaus

Työvoimatutkimuksen estimointimenetelmä perustuu painojen kalibrointiin, jossa alkuperäisiä otosasetelmasta laskettuja otospainoja muokataan regressiomallin avulla siten, että halutut väestöjakaumat saadaan oikeiksi.

Estimaattien tarkkuutta arvioidaan niiden keskivirheen avulla. **Keskivirhe** (otosvariانسsin neliöjuuri) ilmaisee sen, kuinka tiiviisti havainnoista estimoitu parametrin arvo on keskittynyt mitattavan perusjoukon parametrin ympärille. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat otosasetelma, havaintojen lukumäärä tarkasteltavassa kokonais- tai osajoukossa, tutkimusmuuttujan jakaumasta aiheutuva vaihtelu sekä laskentakaavan ominaisuudet.

Keskivirheestä johdettavia havaintojen luotettavuuden tunnuslukuja ovat luottamusvälit ja suhteellinen keskivirhe. **Luottamusväli** kuvaa sitä, kuinka laajalla alueella perusjoukon todellinen parametrin arvo on suhteessa otoksesta laskettuun estimaattiin. Luottamusväliä laskettaessa kiinnitetään haluttu riskitaso.

Työvoimatutkimuksessa käytetty 5 prosentin riskitaso tarkoittaa sitä, että jos otosten ottamista toistettaisiin, parametrin todellinen arvo osuisi 95 tapauksessa sadasta luottamusvälin sisään ja jäisi 5 tapauksessa sadasta sen ulkopuolelle.

Suhteellinen keskivirhe (variaatiokerroin) on keskivirheen prosenttiosuus estimaatista. Keskivirheen suhteuttaminen estimaatin kokoon poistaa muuttujan mittakaavasta aiheutuvan vaikutuksen. Tämän ansiosta eri muuttujien suhteellisen keskivirheen arvoja tai saman muuttujan keskivirheen arvoja eri osajoukoissa on helppo verrata keskenään.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedoille käytetään keskivirheen estimaattorina yleistetyn regressioestimaattorin (GREG) varianssiestimaattoria. Vuosiestimaattien tilastolliseen tarkkuuteen ja sen arviointiin vaikuttaa se, että työvoimatutkimuksen otos vaihtuu vuoden kuluessa asteittain. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä 60 prosenttia haastateltavista on samoja. Vuoden aikana 90 prosenttia haastatteluista koskee henkilöitä, joita on haastateltu vähintään kaksi kertaa. Samojen henkilöiden vuoden aikana eri haastatteluissa antamat vastaukset korreloivat keskenään, jos henkilön työmarkkina-asema ei muutu haastattelukertojen välillä. Tämän vastausten keskinäisen riippuvuuden huomioon ottamiseksi käytetään työvoimatutkimuksessa vuosiestimaattien keskivirheiden arviointiin 1-asteisen ryväsotannan approksimaatiota, jossa useamman kerran vuoden aikana haastatelluille lasketaan rypään sisäinen varianssi. Rypäät muodostetaan haastateltavan henkilön perusteella. Rypään sisäinen varianssi on nolla, mikäli haastateltavan työmarkkina-asema ei muutu vuoden aikana eri haastattelukertojen välillä.

Esimerkiksi työttömien 230 000 henkilön vuosiestimaatin keskivirheeksi saadaan käytetyllä menetelmällä 3 600 henkilöä ja luottamusväliksi $230\,000 \pm 7\,100$ henkilöä. Jos vuosiestimaatin pohjana olevat haastattelut olisivat koskeneet kaikki eri henkilöitä, olisi työttömien vuosiestimaatin keskivirhe ollut 2 300 ja luottamusväli $230\,000 \pm 4\,500$ henkilöä. Samojen henkilöiden haastatteleminen uudelleen eri vuosineljänneksillä selittää sen, että työvoimatutkimuksen vuositietojen ja neljännesvuositietojen tarkkuuden ero ei ole niin suuri kuin tehtyjen haastattelujen lukumäärän perusteella voisi olettaa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimatutkimuksen tuloksia julkaistaan kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuositulokset kuvaavat tilannetta ko. tutkimusjakson ”keskimääräisellä” viikolla. Työpanosta koskevat tiedot ovat jaksojen tulosten summia. Julkaistavat tiedot ovat lopullisia. Ainoastaan kausitasoitus muuttaa hieman viimeisimpiä kausitasoitettuja kuukausituloksia. Kuukausitiedot julkaistaan noin kolmen viikon kuluttua tutkimuskuukauden päättymisestä. Neljännesvuositiedot julkaistaan samanaikaisesti kunkin vuosineljänneksen viimeisen kuukauden tietojen kanssa. Neljännesvuositiedot ovat tilastollisesti kuukausitietoja luotettavampia ja sisältävät yksityiskohtaisempia tietoja, muun muassa työllisyys- ja työpanostiedot toimialoittain sekä tarkempia alueittaisia tietoja. Yksityiskohtaisimmat tulokset julkaistaan vuositilastossa. EU:n tilastovirastolle, Eurostatille, toimitetaan neljännesvuosittain aineisto, josta laaditaan EU:n jäsenmaita koskevia tilastoja.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Työvoimatutkimuksen tulokset julkaistaan Suomen virallisen tilaston Työmarkkinat -sarjassa. Keskeisimmät kuukausi- ja neljännesvuosi- ja vuositulokset julkistetaan määräpäivinä Internetissä työvoimatutkimuksen kotisivulla <http://tilastokeskus.fi/tyovoimatutkimus>. Kotisivun linkeistä löytyvät muun muassa tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät sekä työvoimatutkimuksen maksuttomat tilastotietokantataulukot (StatFin). Tietoja on saatavissa internetin kautta myös Tilastokeskuksen maksullisesta aikasarjatielokannasta (ASTIKA). Eurostat julkaisee työvoimatutkimuksen neljännesvuosi- ja vuositietoja omilla internet-sivuillaan.

Työvoimatutkimuksen vuosien 2020 ja 2021 tammi- ja helmikuuta koskevat lopulliset tiedot on julkaistu maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen tietojen yhteydessä. Aiemmin julkaistut tiedot olivat alustavia ja osa niistä on revisoitunut estimointimenetelmän täsmentymisen vuoksi. Vuoden 2021 maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen tiedot ovat lopullisia.

Uuden estimointimenetelmän mukaiset taannehtivasti korjatut aikasarjat vuosilta 2009–2020 julkaistaan vuoden 2021 aikana.

Työvoimatilaston vuosijulkaisu sisältää katsauksen kuluneeseen tilastovuoteen, keskeisten käsitteiden määritelmät, käytettyjen luokitusten kuvaukset, aikasarja- ja vuositaulukoita sekä laatuselosteen. Perheisiin ja työhön liittyviä tuloksia julkaistaan syksyllä joka toinen vuosi. Säännöllisen oman julkaisutoiminnan lisäksi työvoimatutkimuksen tietoja julkaistaan Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Naiset ja miehet Suomessa -taskutilastossa sekä työmarkkinoita käsittelevissä artikkelijulkaisuissa. Maksullisia erityisselvityksiä voi tiedustella työvoimatutkimuksen tietopalvelusta.

Työvoimatutkimuksen tietoja ei luovuteta tunnistettavassa muodossa Tilastokeskuksen ulkopuolelle (Tilastolaki 280/2004, Henkilötietolaki 523/1999). Aineiston luovuttaminen on mahdollista ainoastaan erillisen käyttöluvapäätöksen perusteella ja tunnistetiedot poistettuna tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten. EU-työvoimatutkimusta varten muokatut aineistot toimitetaan EU:n tilastovirastolle ilman tunnistetietoja. Työvoimatutkimuksen tiedot suojataan Tilastokeskuksen tietosuojajohtajassa määritellyn suojausluokan mukaan. Tietosuojaseloste on nähtävissä osoitteessa:

http://www.stat.fi/meta/tietosuojaselosteet/tietosuojaseloste_tyovoimatutkimus.html.

Tietopalvelu tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi ja puh. 029 551 1000.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kuukausittainen työvoimatutkimus, aluksi nimellä työvoimatiedustelu, on ollut käynnissä vuodesta 1959 alkaen. Tänä aikana sen tietosisältöä, tiedonkeruutapoja ja menetelmiä on kehitetty useaan otteeseen. Keskeisimmistä tiedoista on vertailukelpoinen aikasarja vuodesta 1989 asti.

Alkuun tietosisällöltään melko suppean tutkimuksen tiedot kerättiin postikyselynä. Vuonna 1976 tietosisältö laajeni ja menetelmää uudistettiin. Vuosina 1977–1993 tutkimus koostui kuukausitiedustelusta sekä sitä täydentävästä erillisestä puhelimitse tehdystä vuosihaastattelusta. Kuukausitiedustelun tiedonkeruu muutettiin vuonna 1983 postikyselystä puhelinhaastatteluksi, minkä ansiosta vastauskato pieneni noin 30 prosentista 4 prosenttiin.

Suomen liityttyä Euroopan unioniin työvoimatutkimus harmonisoitiin Euroopan unionin yhteiseen työvoimatutkimukseen. Aluksi vuosina 1995–1998 EU-työvoimatutkimuksen tiedot kerättiin erillisenä haastattelututkimuksena keväisin maaliskuu–toukokuussa. Kuukausitutkimus uudistettiin asteittain vastaamaan EU-työvoimatutkimusta. Vuonna 1997 kuukausitutkimuksen sisältö laajentui, tiedonkeruu muuttui tietokoneavusteiseksi puhelinhaastatteluksi (CATI) sekä käsitteet ja määritelmät yhdenmukaistettiin vastaamaan entistä paremmin Euroopan unionin ja YK:n työjärjestön ILO:n ohjeita ja suosituksia. Työttömän määritelmää tarkistettiin vielä toukokuussa 1998 ja julkaistut aikasarjat korjattiin vuodesta 1989 alkaen taannehtivasti uudistettujen määritelmien mukaisiksi.

Huhtikuussa 1999 työvoimatutkimuksen tietosisältö laajeni edelleen, kun kuukausitutkimus ja EU-työvoimatutkimus yhdistyivät yhdeksi jatkuvaksi työvoimatutkimukseksi. Vuodesta 1999 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä tehtiin EU-maiden yhteinen ad hoc -lisätutkimus, jonka aihe vaihteli vuosittain. Vuoden 2000 alusta siirryttiin jatkuvaan tutkimusviikkoon, kun aiemmin kunkin kuukauden tiedot kerättiin yhdeltä tutkimusviikolta. Jatkuvaan tutkimusviikkoon siirtyminen vaikutti työpäivä- ja työtuntitietoihin, minkä vuoksi ne eivät ole vuodesta 2000 eteenpäin täysin vertailukelpoisia aiempiin tietoihin. Vuodesta 2003 alkaen tutkimuksen tietosisältö laajeni osaotokselta kerättävällä kotitalousosalla. Vuonna 2008 otettiin käyttöön uusi tiedonkeruulomake: tutkimuksen tietosisältö muuttui hieman ja osa tiedoista siirryttiin keräämään osaotokselta, jolta kerättyjä tietoja käytetään vain vuositietoina. Myös joidenkin käsitteiden määritelmät muuttuivat. Uudistukset perustuivat EU:n asetuksiin, ja niillä pyrittiin parantamaan EU-maiden työvoimatilastojen vertailtavuutta.

Vuoden 2021 alussa työvoimatutkimuksen tietosisältöä, tiedonkeruuta ja estimointimenetelmää uudistettiin. Kyselylomakkeen sisältöä yhdenmukaistettiin aikaisempaa tarkemmin eri EU-maiden välillä tietojen vertailtavuuden parantamiseksi. Tietosisältö myös laajeni, kun kyselylomakkeelle lisäti uusia kysymyksiä. Tärkeimmät muutokset koskevat kysymyksiä työajasta ja sitä, milloin henkilö määritellään työlliseksi. Jatkossa esimerkiksi vanhempainvapaalla olevat, jotka saavat ansiosidonnaista tukea, luokitellaan työllisiksi poissaolon pituudesta riippumatta.

Lisäksi uutena ikäryhmänä tutkimukseen otettiin mukaan 75–89-vuotiaat. Tämän ikäryhmän otoskoko on pieni ja sen vuoksi ikäryhmästä ei julkaista tietoja kuukausi- ja vuosineljänneksellä. Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedot koskevat edelleen 15–74-vuotiaiden ikäryhmää.

Tutkimuksen tiedonkeruutapaa uudistettiin tarjoamalla vastaajille mahdollisuus vastata puhelin- ja käyntihaastattelujen lisäksi myös verkkolomakkeella. Otoksen muodostamisessa ja tulosten laskentatavassa huomioitiin uusi EU-lainsäädäntö, vastauskadon lisääntyminen ja tiedonkeruutapaan toteutetut muutokset.

Työvoimatutkimuksen vuosien 2020 ja 2021 tammi- ja helmikuuta koskevat lopulliset tiedot on julkaistu maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen tietojen yhteydessä. Aiemmin julkaistut tiedot olivat alustavia ja osa niistä on revisoitunut estimointimenetelmän täsmentymisen vuoksi. Vuoden 2021 maaliskuun ja 1. vuosineljänneksen tiedot ovat lopullisia.

Uuden estimointimenetelmän mukaiset taannehtivasti korjatut aikasarjat vuosilta 2009–2020 julkaistaan vuoden 2021 aikana.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Työvoimatutkimuksen lisäksi työmarkkinoihin liittyviä Tilastokeskuksen tilastoja ovat avointen työpaikkojen tilasto, työolotutkimus, työtaistelutilasto, työtapaturmatilasto sekä työssäkäyntitilasto.

Näistä työssäkäyntitilasto tuottaa tietoja väestön toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Sen tiedot poikkeavat tiedonkeruutavasta sekä työllisten ja työttömien määrittelystä johtuen jonkin verran työvoimatutkimuksen tiedoista. Työssäkäyntitilasto on eri viranomaisten rekisteritietoihin pohjautuva kokonaisaineisto. Työssäkäyntitilaston tiedot henkilön toiminnasta koskevat pääosin vuoden viimeistä viikkoa. Tilaston tiedot työttömyydestä perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteriin. Tilaston valmistuminen kestää runsaan 1 1/2 vuotta, ennakkotietojen valmistuminen noin vuoden. Koska työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto, tarjoaa se työvoimatutkimusta paremmin aluetietoja (myös kuntakohtaisia) sekä tietoja pienistä väestöryhmistä, esimerkiksi pienistä toimialoista ja ammattialoista. Hallinnollisiin rekistereihin perustuvan työssäkäyntitilaston käsitteet eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia.

Työvoimatutkimuksen tietoja käytetään Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidossa. Muun muassa tämän vuoksi työvoimatutkimuksen keskeisten käsitteiden, kuten väestö, työllisyys ja työtunnit, määrittelemisessä noudatetaan mahdollisimman pitkälle kansantalouden tilinpidon suosituksia (YK:n System of National Accounts, SNA ja European System of Accounts, ESA). Työvoimatutkimuksessa julkisen sektorin määrittely poikkeaa jonkin verran kansantalouden tilinpidon sektoriluokittelusta. Asevelvolliset luokitellaan kansantalouden tilinpidossa ILO:n suosituksen mukaan työllisiksi, kun taas työvoimatutkimuksessa asevelvolliset ovat työvoiman ulkopuolella.

Euroopan unionin tilastoviraston, Eurostatin, julkaisemat Suomen työvoimatutkimuksen tulokset eroavat Suomessa julkaistuista siten, että asevelvolliset eivät ole lainkaan mukana Eurostatin tiedoissa. Useimmissa EU-maissa asevelvolliset eivät kuulu työvoimatutkimuksen kohdejoukkoon eli yksityisissä kotitalouksissa asuvaan väestöön. Tämä aiheuttaa eroja etenkin 15–24-vuotiaita koskeviin tuloksiin. Suomen julkaisemissa luvuissa asevelvollisuutta suorittavat ovat mukana työvoiman ulkopuolisessa väestössä.

Myös työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tietoja työttömistä työnhakijoista. Työ- ja elinkeinoministeriön tiedot perustuvat rekisteripohjaiseen työnvälitystilastoon, joka kuvaa kuukauden viimeistä arkipäivää. Työnvälitystilaston työttömyyden määrittely perustuu lainsäädäntöön ja hallinnollisiin määräyksiin, minkä vuoksi tilastotiedot eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia. Työnvälitystilastossa työttömältä ei edellytetä yhtä aktiivista työnhakua kuin työvoimatutkimuksessa. Myös opiskelijoiden hyväksymisessä työttömiksi on eroja. Tietoja tilastojen välisistä eroista on selitetty tarkemmin osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2019-09-13_men_001.html.

Lisätietoja

Kirsi Toivonen 029 551 3535

Tatu Leskinen 029 551 3285

Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Työvoimatutkimus 2021, toukokuu.Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute